

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี:
การศึกษาเฉพาะกรณี.

นายเยื้อน ชุติมันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตก

ภาคบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

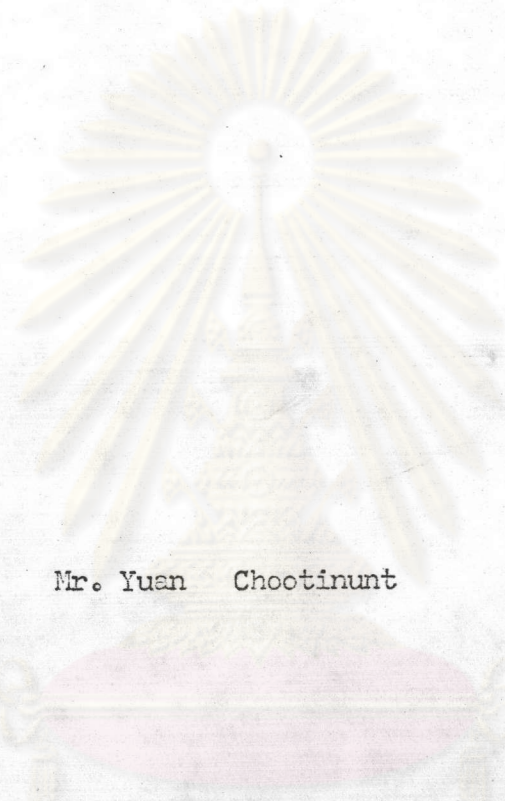
ISBN 974 - 576 - 277 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

009989

i 10301562

STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE
LOF BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION:
A CASE STUDY

Mr. Yuan Chootinunt

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974 - 576 - 277 - 6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี: การศึกษาเฉพาะกรณี

โดย

นายเียน ชูตินันท์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทันติเมธ)

[Signature]
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เขียน ชูตินันท์ : การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี : การศึกษาเฉพาะกรณี (STUDENT AFFAIRS
ADMINISTRATION OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF THE LOP BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY)
อ.ที่ปรึกษา ผศ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 191 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
ตามกรอบแนวคิดของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ-
การการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 4 ประการคือ กิจกรรมที่มีการจัดทำมากทุกกิจกรรมคือ กิจกรรมที่โรงเรียน
ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 และกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน
ส่วนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า มีการ
จัดทำมากทุกกิจกรรม ยกเว้นการจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ และการสรรหาและการยกย่องคนดีเด่นประจำชุมชน
มีการจัดทำน้อยและที่ไม่มีการจัดทำเลยคือการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า

2. ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยส่วนรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย กิจกรรมที่มีปัญหายู่งยากในระดับมากได้แก่
การแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน การบริการนักเรียนขาดแคลน การจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ การจัดตั้งสมาคมศิษย์
เก่าและการติดตามผลนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

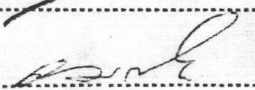
YUAN CHOOTINUNT : STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE LOP BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY. THESIS ADVISER : PROF. AMORNCHAI TANTIMEDh. Ph.D. 191 pp.

The purposes of this research are to study the student Affairs Administration of elementary schools and to find the problems of the student affairs of elementary schools under the Jurisdiction of the Office of Lop Buri provincial Primary Education. The finding are as follows,

1. The elementary schools under the Jurisdiction of the Office of Lop Buri Provincial Primary Education exercised all four areas of activities cited in the Improvement of Administrations effectiveness in Primary School Project of the Office of National Primary Education Commission. Activities which were performed most were those required to be performed according to the primary School Act 1980 and those which provided service for students Activities concerning "suggested activities "and" alumni and school relation" were performed most in every activity except for the activities concerning "student's club" and "seeking and honoring outstanding persons in the community" were performed less and the activity which had not provided was "Alumni Association".

2. As a whole, problems concerning student affairs administration in primary schools under the Jurisdiction of the Office of Lop Buri Provincial Primary Education were at "low level". however, there were some student activities with problems at high level they were "student absent, student's proverty, setting up student clubs, setting up Alumni Association and students follow up after they left schools."

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษศึกษา
ปีการศึกษา. 2531

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปก็ด้วย โดยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ถันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและกำลังใจในการทำงานวิจัยนี้มาโดยตลอด คณะผู้เชี่ยวชาญประกอบ
ด้วย รองศาสตราจารย์ วันชัย วัฒนกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุพันธ์
ดร.ชัยณรงค์ สุวรรณสาร นายจ่านอง พรายแย้มแซ นายวีรชัย โชคไพฑูย์ นายกล้าหาญ
สุกแสน นายแสวง นิ่มน้อย และนายชัยรัตน์ พุทธิชาติ ได้ช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำ
เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กิ่งอำเภอในจังหวัดชลบุรี ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียน
ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ประธานกรรมการศึกษาและตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนใน
โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย
จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
ความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ..	17
ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน	17
ประโยชน์ของงานกิจการนักเรียน	19
หลักการจัดกิจการนักเรียน	20
ขอบเขตของการบริหารงานกิจการนักเรียน	21
กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา	
พ.ศ.2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ	
ตัวนักเรียน.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดทำเชตบริการ.....	25
การจัดทำสำมะโนนักเรียน	26
เกณฑ์การรับเด็กเข้าเรียน	26
การปฐมนิเทศผู้ปกครอง	27
การแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน	27
กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน	27
การบริการสุขภาพ	27
การจัดอาหารกลางวัน	28
การบริการแนะแนว	29
การบริการนักเรียนขาดแคลน	30
ทุนการศึกษา	30
กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชั้นในโรงเรียน	31
กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	31
กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน	31
กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ	31
กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน	32
การจัดทัศนศึกษา	32
การจัดกีฬา	33
การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน	33
การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า	34
การติดตามผลนักเรียนหรือศิษย์เก่า	34
การตั้งสมาคมศิษย์เก่า	34
การสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำชุมชน	34
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานกิจการนักเรียน...	34
กระบวนการในการดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทอบแบบสอบถาม	59
ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ทอบแบบสอบถาม	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน	60
ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคในการบริหาร	
งานกิจการนักเรียน	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไต่จากการสัมภาษณ์	115
ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์	115
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและ แนวทางแก้ไข	117
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไต่จากการศึกษาเอกสาร	124
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไต่จากการสังเกต	126
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	132
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	132
วิธีดำเนินการวิจัย	132
สรุปผลการวิจัย	134
สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม	134
สรุปผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์	139
สรุปผลการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร	140
สรุปผลการวิจัยจากการสังเกต	142
อภิปรายผลการศึกษาวิจัย	142
การบริหารงานกิจการนักเรียน	143
ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานกิจการนักเรียน	146
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	148
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	149
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	154
ประวัติผู้วิจัย	191

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เวลาที่ใช้ในการบริหารแยกตามขนาดของโรงเรียน	3
2	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอและกิ่งอำเภอ	12
3	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์	13
4	จำนวนแบบสอบถามที่แจกไป ใ้รับคืนและแบบสอบถามที่สมบูรณ์	55
5	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุและวุฒิการศึกษา	59
6	การจัดกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน	61
7	การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน	63
8	ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน	65
9	กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน	67
10	การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน	69
11	ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน	71
12	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชั้นในโรงเรียน	73
13	การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชั้นในโรงเรียน	76
14	ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชั้นในโรงเรียน	80
15	การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า	83
16	การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับศิษย์เก่า	87
18	การประเมินผลงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	88
19	วิธีการประเมินผลงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	89
20	ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	90
21	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน	91
22	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน	95
23	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน	99
24	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า ..	105
25	ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	107
26	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนต้อง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน	108
27	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียน จัดบริการให้นักเรียน	110
28	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้มีขึ้นในโรงเรียน	112
29	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า	114
30	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการประเมินผลงาน ในกิจกรรมต่าง ๆ	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
31	ผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา	116
32	กิจกรรมการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีปัญหาอยู่ในลำดับมาก ..	118
33	เอกสารที่เกี่ยวข้องการบริหารงานกิจการนักเรียน	125
34	การดำเนินงานกิจการนักเรียนจากการสังเกต	127

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย